

Projekt stanowiska Polski non-paper w sprawach cyfrowych na Radę Europejską 24-25 października 2013 r.

Znaczenie agendy cyfrowej w ostatnich latach zmieniło się: to nie jest już tylko temat, który zajmuje ekspertów; agenda cyfrowa stała się tą częścią polityk publicznych, które są kluczowe dla konkurencyjności Europy. Sprawa staje się tym ważniejsza, że Europa nadal pozostaje w tyle jeśli chodzi o osiągnięcie niektórych ważnych wskaźników gospodarki cyfrowej. Ciągle jeszcze jesteśmy daleko od stworzenia jednolitego rynku cyfrowego. Wiemy jednak, że poprawa e-umiejętności, usunięcie przeszkód biurokratycznych dla gospodarki internetowej i nadrobienie zaległości wobec USA pod względem inwestycji w ICT może zwiększyć PKB Unii Europejskiej o 5% do 2020 r. i stworzyć miliony miejsc pracy, pobudzając innowacje i łagodząc problemy rynku pracy UE. To dlatego agenda cyfrowa wymaga szczególnej uwagi. Polski rząd stworzył oddzielny program operacyjny Polska Cyfrowa poświęcony wspieraniu rozwoju infrastruktury, zwiększeniu e-kompetencji oraz dalszemu rozwijaniu e-usług w Internecie. Potrzebujemy jednak działań europejskich, które przybliżą realizację jednolitego rynku cyfrowego.

Polski rząd jest zdania, że żeby wesprzeć cyfrową Europę, trzeba czegoś więcej niż tylko ogólnego cyklicznego przeglądu Europejskiej Agendy Cyfrowej. Potrzebujemy strategicznych decyzji i politycznego impetu dla kluczowych cyfrowych projektów, które są obecnie przedmiotem prac. Rada Europejska powinna dać jasny sygnał, że Europa jest gotowa do działań, które usuną przeszkody na drodze do wzrostu gospodarczego i innowacyjności.

Unia Europejska wyznacza standardy dla ochrony danych osobowych poza jej granicami, jednak dziś regulacje o ochronie danych osobowych potrzebują dostosowania do cyfrowej rzeczywistości. Prace nad rozporządzeniem o ochronie danych osobowych są bardzo zaawansowane – ale czy będziemy mieli dość woli politycznej, aby zakończyć ten proces? Pakiet „Łączność na całym kontynencie” zawiera elementy, które umożliwią konsumentom korzystanie z jednolitego rynku europejskiego - pakiet jest jednak złożony, czy będziemy więc w stanie przyjąć niektóre jego kluczowe punkty w tej kadencji? Wysokie stawki VAT na e-książki są przeszkodą, aby Europa mogła w pełni skorzystać z nowego trendu rynkowego - ale przede wszystkim to symbol tego, że Europa być może nie jest jeszcze gotowa powitać nową gospodarkę. Pozbądźmy się tego symbolu i sprawmy, żeby Europa była odzwierciedleniem cyfrowego wzrostu i innowacji.

1) Prywatność i ochrona danych osobowych

Każdego dnia europejski biznes, instytucje publiczne i obywatele przekazują pomiędzy krajami ogromne ilości danych osobowych. Postęp technologiczny i globalizacja głęboko zmieniły sposób, w jaki nasze dane mogą być gromadzone, udostępniane i używane. Wysoki poziom ochrony danych w Europie zbuduje zaufanie pomiędzy dostawcami usług

a konsumentami, podnosząc jednocześnie globalną konkurencyjność europejskiej gospodarki. Europejski rynek wykorzystując informację cyfrową może generować rocznie 330 miliardów EUR korzyści dla przedsiębiorstw i instytucji prywatnych z sektora publicznego i prywatnego i ok. 670 mld euro dla konsumentów do 2020 roku. Łączna wartość korzyści może osiągnąć ok. 8% PKB Unii Europejskiej.

Sprawa PRISM rzuciła nowe światło na kwestię prywatności obywateli Europy. W związku z tym istotne jest również, aby nowa regulacja o ochronie danych osobowych zapewniła wysoki poziom ochrony danych osobowych obywateli UE w przypadku przekazywania tych danych do państw trzecich. Musimy zapewnić, żeby europejskie zasady stosowane były również przez usługodawców, którzy nie mają swojej siedziby w UE. Zdecydowanie popieramy przyjęcie odpowiednich zabezpieczeń dla Europejczyków.

Rada Europejska może dać impuls polityczny do przyspieszenia prac nad rozporządzeniem, aby je sfinalizować do końca marca 2014 roku.

(1) Rada Europejska może uznać za priorytetowe przyjęcie jednej regulacji w całej UE, przyjmując ramy prawne, które, z jednej strony, zwiększą zaufanie i zapewnią wysoki poziom ochrony danych europejskich obywateli, a z drugiej strony, umożliwią rozwój innowacyjnych modeli biznesowych. W szczególności ułatwi to funkcjonowanie europejskich przedsiębiorstw, zwłaszcza tych transgranicznych, bez znaczącego zwiększania obciążeń administracyjnych po stronie biznesu. Co jest również bardzo ważne - te same zasady dotyczące ochrony danych osobowych będą miały zastosowanie do przedsiębiorstw nie mających swojej siedziby w UE, w sytuacji, gdy oferują swoje produkty lub usługi na rynku UE lub monitorują zachowanie obywateli UE.

(2) W tym kontekście, Rada Europejska może zachęcić państwa członkowskie do przyspieszenia prac nad regulacją UE w zakresie ochrony danych osobowych i do wypracowania, podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w grudniu 2013 r., wspólnego stanowiska w kluczowych kwestiach reformy, w szczególności co do: definicji danych osobowych, zgody na udostępnianie danych i zasad regulujących profilowanie. Ponadto, Rada Europejska może zachęcić wszystkich interesariuszy, aby zwiększyli swój wysiłek w celu zakończenia prac legislacyjnych na początku 2014 roku, tak aby rozporządzenie zostało przyjęte w trakcie obecnej kadencji.

2) Realizacja pakietu „Łączność na całym kontynencie”

Pakiet Komisji Europejskiej „Connected Continent” – „Łączność na całym kontynencie” zawiera wiele istotnych propozycji, które z jednej strony przyniosą korzyści dla konsumentów z komunikacji międzynarodowej na Jednolitym Rynku, a z drugiej - mogą przyczynić się do stworzenia długookresowych przewag konkurencyjnych Europy na globalnym rynku. Podejście do europejskiego rynku telekomunikacyjnego powinno być proaktywne, a inicjatywa Komisji może odegrać kluczową rolę w tworzeniu jednolitego rynku telekomunikacyjnego.

Na instrument prawny proponowanej regulacji zostało wybrane rozporządzenie, co jest właściwe.

Polski rząd z zadowoleniem przyjmuje propozycje dotyczące roamingu jako szczególnie korzystne i zapowiadające realne korzyści. Jednak równie ważna jest odpowiednia infrastruktura, zarówno mobilna jak i stacjonarna, umożliwiająca korzystanie z nowoczesnych technologii. Przywołując konkluzje Rady Unii Europejskiej dotyczące Agendy Cyfrowej¹ (maj 2010), zwracamy uwagę na wciąż utrzymujące się znaczące różnice pokrycia stacjonarną infrastrukturą szerokopasmową między krajami UE. W związku z tym Rada powinna wskazać, że wszystkie środki (łącznie z, ale bez ograniczenia jedynie do zachęt inwestycyjnych), które są do dyspozycji, powinny służyć zakończeniu budowy stacjonarnych sieci o wysokich przepływowościach.

Na koniec podkreślamy potrzebę dalszego prowadzenia dialogu ze wszystkimi interesariuszami i otwartych konsultacji publicznych. Konieczne jest kontynuowanie prac legislacyjnych, przy jednoczesnym dialogu z interesariuszami, na których przedłożona propozycja może wpływać.

- (1) Rada Europejska może uznać za zasadne rozpoczęcie prac nad pakietem „Connected Continent” i w szczególności wspierać inicjatywy mające na celu dalszy rozwój konkurencyjnego i innowacyjnego rynku telekomunikacyjnego w UE, który dostarczy konkurencyjną infrastrukturę i łączność oraz najnowocześniejsze usługi dla konsumentów po przystępnych cenach.*
- (2) W szczególności, Rada Europejska może wspierać działania mające na celu wyeliminowanie opłat za usługi roamingowe. Może również położyć nacisk na przyspieszenie budowy infrastruktury umożliwiającej osiągnięcie celów Europejskiej Agendy Cyfrowej w zakresie prędkości szerokopasmowego Internetu i szybszego rozwoju nowych technologii, takich jak 4G. W tym celu Komisja powinna oprzeć się na swoim doświadczeniu, wspierać wysiłki państw członkowskich i w pewni wykorzystać obecnie jej dostępne instrumenty dla poprawy alokacji widma radiowego, ale bez wpływania na kompetencje państw członkowskich w tym zakresie.*

3) Przyjęcie zmniejszonych stawek VAT dla cyfrowych treści (e-booki)

Zróznicowanie stawki VAT na książki papierowe i elektroniczne jest nieuzasadnione. E-booki stanowią obecnie 28% rynku sprzedaży książek w USA². Wyższe stawki podatku na e-booki prowadzą do zakłóceń na rynku wewnętrznym i szkodzą europejskiej konkurencyjności: dlaczego europejskie przedsiębiorstwa powinny liczyć się z wyższymi stawkami wchodząc na rynek książek elektronicznych? Europa powinna być na pierwszej linii

¹ "The Council Of The European Union acknowledges that differences exist between Member States in the development of the information society, in particular with regard to broadband networks, as indicated in "Europe's Digital Competitiveness Report 2010"; Doc. 9981/10

² United States : e-books takes off thanks to e-commerce <http://www.atelier.net/trends/articles/etats-unis-livre-numerique-prend-envol-grace-e-commerce>

postępu technologicznego i nie ma żadnego powodu, aby było to utrudniane przez politykę podatkową. Musimy również pamiętać, że ułatwienie dostępu do cyfrowych treści za przystępną cenę przyczyni się do wyeliminowania treści z nielegalnych źródeł.

Uznając znaczenie treści cyfrowych i w celu stworzenia równych warunków dla przedsiębiorstw europejskich w globalnej konkurencji, Rada Europejska może zalecić Komisji Europejskiej, aby ta zajęła się kwestią zróżnicowanych stawek VAT na cyfrowe i tradycyjne towary poprzez przyjęcie takiej samej stawki VAT na e-książki i książki papierowe, jako wstępnego kroku do trwającego przeglądu reżimu stawek VAT.

4) Promocja otwartego dostępu i dostępności treści cyfrowych

Polski rząd z zadowoleniem przyjmuje niedawną nowelizację Dyrektywy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego. Otwarte dane i otwarty dostęp do informacji sektora publicznego mogą być wykorzystane w innowacyjny sposób przyczyniając się do tworzenia nowych rynków, modeli biznesowych, miejsc pracy i usług. Aby wesprzeć państwa członkowskie w spójnej implementacji Dyrektywy, Komisja Europejska może wydać wytyczne, szczególnie w kwestii rekomendowanych standardowych licencji, zbiorów danych i naliczania opłat za powtórne wykorzystanie dokumentów. Wykorzystanie pełnego (obecnie niewykorzystanego) potencjału informacji sektora publicznego jest możliwe jedynie poprzez uspołnienie przepisów o ponownym wykorzystaniu pomiędzy krajami członkowskimi.

Rada Europejska może zachęcić Komisję Europejską do zapewnienia ram dla przyjęcia rozwiązań przedstawionych w Open Data Charter, dokumencie przyjętym na szczycie G8 w czerwcu 2013r. oraz wyjść z inicjatywami tworzenia paneuropejskich platform udostępniania informacji sektora publicznego.

Dostęp do informacji sektora publicznego jest ważnym elementem, jednak powinniśmy pamiętać, że również regulacje w zakresie prawa autorskiego powinny iść ramię w ramię z postępowaniem technologicznym. Przedsiębiorcy i obywatele powinni mieć lepszą możliwość wykorzystania cyfrowych treści w zgodzie z prawem w tworzonych przez siebie cyfrowych produktach. W tym kontekście istotne jest dostosowanie ram prawnych do realiów cyfrowej gospodarki.

Polska jest przekonana, że przedstawione propozycje są kluczowe do ukończenia prawdziwie jednolitego rynku cyfrowego oraz że trzeba dołożyć największych starań, by wesprzeć te rozwiązania podczas październikowej Rady Europejskiej. Unia Europejska ma wyjątkową okazję, aby usprawnić rozwiązania na rzecz szybko rozwijającego się rynku gospodarki cyfrowej i w ten sposób zagwarantować sobie nowe szanse rozwoju. Nie powinniśmy stracić tej szansy.